

Xalq so'zi

O'zbekiston —
kelajagi
buyuk
davlat

2023-YIL — INSONGA E'TIBOR VA SIFATLI TA'LIM YILI

1991-yil 1-yanvardan chiqa boshlagan • WWW.XS.UZ • E-mail: Info@xs.uz • 2023-yil 28-sentabr, № 203 (8546)

Payshanba Saytimizga o'tish uchun QR-kodni telefoningiz orqali skaner qiling.

O'ZBEKISTON PREZIDENTI AMALIY TASHRIF BILAN GERMANIYAGA BORADI

O'zbekiston Respublikasi Prezidenti Shavkat Mirziyoyev Germaniya Federal Kansleri Olaf Sholsning taklifiga binoan 28 — 30-sentabr kunlari amaliy tashrif bilan Berlin shahrida bo'ladi.

Tashrif dasturiga muvofiq, Federal Kansler Olaf Shols va Federal Prezident Frank-Valter Shtaynmayer bilan ikki tomonlama muzokaralar o'tkazilishi, shuningdek, Markaziy Osiyo va Germaniya

davlat rahbarlarining uchrashuvlari rejalashtirilgan.

Mamlakatimiz yetakchisi Germaniya iqtisodiyoti Sharqiy qo'mitasi tomonidan tashkil etiladigan ishbilarmonlik tadbir-

larida ham ishtirok etishi ko'zda tutilgan.

Kun tartibidan O'zbekiston Prezidentining joriy yil may oyidagi Germaniyaga rasmiy tashrifi davomida erishilgan kelishuvlarni amalga oshirish, Germaniyaning yetakchi

kompaniya va banklari bilan investitsiyaviy, innovatsiyaviy va texnologik hamkorlikni kengaytirish masalalari o'rin olgan.

O'zA.

O'ZARO MANFAATLI HAMKORLIKNING YANGI BOSQICHI

So'nggi yillarda O'zbekiston — Germaniya ikki tomonlama hamkorligi yangi sur'atlarga ega bo'ldi. Ikki davlat rahbarlari o'rtasidagi qizg'in siyosiy muloqotlar shundan dalolat beradi.

O'zbekiston Prezidenti Shavkat Mirziyoyevning 2019-yil 20 — 22-yanvar kunlari Germaniyaga birinchi rasmiy tashrifi, shuningdek, Germaniya Federal Prezidenti Frank-Valter Shtaynmayerning o'sha yili 27 — 29-may kunlari O'zbekistonga javob tashrifi ikki tomonlama hamkorlik rivojiga kuchli turtki berdi.

Ushbu oliy darajadagi uchrashuvlar davomida erishilgan kelishuvlar, shuningdek, global va mintaqaviy tuzilmalar doiralaridagi o'zaro hamkorlik masalalari 2021-yil 12-mart kuni O'zbekiston Prezidenti Shavkat Mirziyoyev va Germaniya Kansleri Angela Merkelning onlayn sammitida ham muhokama qilindi.

Joriy yilning 2-3-may kunlari O'zbekiston Prezidenti Germaniyada navbatdagi tashrif bilan bo'lib, Germaniya Federal Prezidenti Frank-Valter Shtaynmayer, Kansler Olaf Shols va mamlakatning yetakchi kompaniyalari rahbarlari bilan muzokaralar o'tkazdi.

Bugungi kunda mamlakatlarimiz o'rtasidagi hamkorlik ko'p qirrali

bo'lib, savdo-iqtisodiy, sarmoyaviy, texnologik, madaniy-gumanitar va boshqa sohalarini qamrab olgan.

Shu bilan birga, O'zbekiston va Germaniya ko'p tomonlama formatlarda — BMT, YXHT va boshqa tuzilmalar doirasida global hamda mintaqaviy kun tartibidagi masalalar bo'yicha samarali hamkorlik qilmoqda. Rasmiy Toshkent va Berlinning ko'plab masalalar, jumladan, terrorizm, uyushgan jinoyatchilik, narkotrafikka qarshi kurash, shuningdek, Afg'onistondagi vaziyatni tartibga solish bo'yicha pozitsiyalari bir-biriga mos keladi yoki yaqin.

Parlamentlararo aloqalar ham faollashgan. Turli darajadagi par-

lament delegatsiyalarining tashriflar almashinuvi yo'lga qo'yildi, O'zbekiston va Germaniya parlamentlarining do'stlik guruhlari va ixtisoslashtirilgan qo'mitalari o'rtasidagi aloqalar mustahkamlanmoqda.

Ikki mamlakat tashqi siyosat idoralari o'rtasida ikki tomonlama hamkorlikning dolzarb masalalari va ko'p tomonlama kun tartibi yuzasidan muntazam ravishda siyosiy maslahatlashuvlar o'tkazilyapti. Joriy yilning 14-fevral kuni Toshkent shahrida ikki mamlakat Tashqi ishlar vazirliklari o'rtasidagi siyosiy

maslahatlashuvlarning 18-davradi bo'lib o'tdi.

2022-yil 31-oktabr — 2-noyabr kunlari Germaniya TIV rahbari Annalena Berбок tashrif bilan O'zbekistonga keldi. Tashrif davomida uni Prezident Shavkat Mirziyoyev

qabul qildi. Germaniya TIV rahbari, shuningdek, respublika vazirlik va idoralarda bir qator uchrashuvlar o'tkazdi, Samarqand shahriga tashrif buyurdi.

DUNYO O'ZBEKISTON RAHBARINING TAKLIFLARINI OLQISHLAMOQDA

O'zbekiston Prezidenti Shavkat Mirziyoyevning AQSHga tashrifi uchrashuv va muloqotlarga boy o'tdi. Davlatimiz rahbarining Prezident Bayden bilan uchrashuvi, AQSH va Markaziy Osiyo davlat rahbarlarining "C5+1" muloqot shaklidagi sammitda ishtiroki, BMT Bosh Assambleyasining 78-sessiyasidagi nutqi o'tgan haftaning eng muhim voqealigi bo'ldi.

Aks sado

Xorijiy tashriflar davomida bu kabi tig'iz, sermazmun, ayni paytda mamlakatimiz xalqi manfaatlaridan kelib chiqadigan muhim masalalar muhokama etilgan va qarorlar qabul qilingan kun tartibi hech qachon bo'lmagan. Uch kun mobaynida davlatimiz rahbari 19 ta uchrashuv o'tkazdi va ikkita sammitda qatnashdi. Uch mamlakat yetakchisi — AQSH va Janubiy Koreya Prezidentlari, Pokiston hukumati rahbari bilan muzokaralar o'tkazdi. BMT Bosh kotibi bilan muloqot tashkilot rahbarlari bilan uchrashdi, 10 dan ortiq biznes korporatsiya rahbarlari bilan suhbatlashdi.

Ana shu muloqot va muzokaralar izsiz ketgani yo'q. Xalqimizni rozi qilish, fuqarolar farovonligiga erishish, mamlakatimizning ilg'or davlatlar safidan o'rin olishi uchun tinimsiz mehnat qilayotgan Prezident

Shavkat Mirziyoyev sa'y-harakati bilan birgina "Air Products" kompaniyasining O'zbekiston uchun qiymati 10 mlrd. dollardan ziyod bo'lgan yangi investitsiya dasturini amalga oshirish bo'yicha kelishuvlarga erishildi.

O'zaro ishonch hamkorlik munosabatlari nuqsgartirildi

Keyingi yillarda AQSHning Markaziy Osiyo davlatlari, xususan, O'zbekiston bilan munosabatlari yangi formatga ko'chdi. Buni ikki tomonlama savdo-iqtisodiy va investitsiyaviy hamkorlik kengayayotganida ham ko'rish mumkin. Mazkur jahbada Amerika — O'zbekiston savdo palatasining ahamiyati ortib bormoqda.

Oliy Majlis Senatida

MUHIM MASALALAR KO'RIB CHIQILADI

Oliy Majlis Senati Kengashining navbatdagi majlisi bo'lib o'tdi. Senat Raisi Tanzila Norboeva olib borgan yig'ilishda Senatning qirq beshinchi yalpi majlisini shu yil 29-sentabr kuni chaqirish to'g'risida qaror qabul qilindi.

Qayd etilganidek, videokonferensaloqa tizimidan foydalangan holda o'tkaziladigan yalpi majlisda qator masalalarni muhokama qilish rejalashtirilgan.

"Pedagogning maqomi to'g'risida", "Farmatsevtika faoliyati takomillashtirilishi munosabati bilan O'zbekiston Respublikasining ayrim qonun hujjatlariga qo'shimcha va o'zgartirishlar kiritish to'g'risida", "Yer to'g'risidagi qonunchilik takomillashtirilishi munosabati bilan O'zbekiston Respublikasining ayrim qonun hujjatlariga o'zgartirish va qo'shimchalar kiritish to'g'risida", "O'lchash vositalarini qiyoslashdan o'tkazish sohasiga xususiy sektor jalb qilinishi munosabati bilan "Metrologiya to'g'risida"gi O'zbekiston Respublikasi Qonuniga o'zgartirish va qo'shimchalar kiritish haqida", "O'zbekiston Respublikasining Jinoyat kodeksiga hamda O'zbekiston Respublikasining Ma'muriy javob-

garlik to'g'risidagi kodeksiga o'zgartirish va qo'shimchalar kiritish haqida"gi qonunlar shular jumlasidandir.

Shuningdek, yalpi majlisda "O'zbekiston Respublikasi Qurolli Kuchlari tizimida qonuniyligni ta'minlash bo'yicha qo'shimcha choratadbirlar belgilanganligi munosabati bilan "Prokuratura to'g'risida"gi O'zbekiston Respublikasi Qonuniga qo'shimcha va o'zgartirishlar kiritish haqida"gi, "Respublika ijro etuvchi hokimiyat organlarining yaxlit tizimi shakllantirishini munosabati bilan O'zbekiston Respublikasining ayrim qonun hujjatlariga o'zgartirishlar kiritish to'g'risida"gi qonunlar muhokama qilinadi.

Bundan tashqari, senatorlar O'zbekiston Respublikasi Oliy Majlisining Inson huquqlari bo'yicha vakili (ombudsman) o'rinbosarini saylash, Senat Kengashining qarorlarini tasdiqlash masalalarini ko'rib chiqadi.

"Xalq so'zi".

Oliy Majlis Qonunchilik palatasida

MUHOKAMA MARKAZIDA — PARLAMENT FAOLIYATIGA OID QONUN LOYIHASI

Kecha Oliy Majlis Qonunchilik palatasining navbatdagi majlisi bo'lib o'tdi. Unda bir guruh deputatlar tomonidan qonunchilik tashabbusi huquqi asosida ishlab chiqilgan — "O'zbekiston Respublikasining ayrim qonun hujjatlariga o'zgartirish va qo'shimchalar kiritish to'g'risida"gi qonun loyihasi birinchi o'qishda muhokama etildi.

Qonun loyihasi yuzasidan Korruptsiyaga qarshi kurashish va sud-huquq masalalari qo'mitasi raisi J. Shirinov ma'ruza qildi.

Shu nuqtayi nazardan, qonun loyihasi bilan Oliy Majlis va qonun ijodkorligi faoliyatiga taalluqli 13 ta qonunga hamda Saylov kodeksiga tegishli o'zgartirish va qo'shimchalar kiritilmoqda.

Xususan, loyihada Senat a'zolari har bir ma'muriy-hududiy birlikdan 4 nafardan saylanishi, 9 nafari Prezident tomonidan tayinlanishi belgilanyapti. Doimiy asosda ishlovchi senatorlar soni amal-dagidek 25 nafar miqdorda saqlanib qolmoqda.

Shuningdek, Senatning bir qator vakolatlari bekor qilinib,

mutlaq vakolatlari 5 tadan 12 taga, Senatniki esa 14 tadan 18 taga ko'paydi.

Qonunchilik palatasining mutlaq vakolatlariga o'tkazilmoqda. Davlat byudjetining ijro etilishi ustidan nazoratni amalga oshirish va Hisob palatasining hisobotini ko'rib chiqish, Prezidentning taqdimiga binoan Bosh vazir nomzodini ko'rib chiqish va ma'qullash, Bosh vazir, Hukumat a'zolarining hisobotlarini hamda Vazirlar Mahkamasining har yilgi ma'ruzasini eshitish kabilar shular jumlasidandir.

Bundan tashqari, Qonunchilik palatasi Spikeri o'rinbosarlari soni 7 tadan 2 taga qisqartirilmoqda. Bunda Spiker o'rinbosarlari fraksiya a'zosi bo'lishi mumkin emasligi hamda lavozimda bo'lish davrida siyosiy partiyadagi a'zolikli to'xtatib turishi nazarda tutilyapti. Bu, qonun tashabbuskorlarining qayd etishicha, fraksiyalarni mustaqilligini, o'z faoliyatlarini yanada samarali tashkil etishini ta'minlash baro-

barida Spiker o'rinbosarlarining xolisligini ta'minlashga xizmat qiladi.

Shu bilan birga, loyiha bilan Qonunchilik palatasi va Senatning o'zini o'zi tarqatib yuborish vakolati ular faoliyatiga oid qonunlarda ham aks ettirilmoqda. Bunday holatda Qonunchilik palatasiga yangi saylov 2 oy mobaynida o'tkaziladi, Senatning yangi tarkibi esa 1 oy mobaynida shakllantiriladi.

Yana bir muhim jihat — endilikda nafaqat 7 ta qonunchilik tashabbusi huquqi subyekti parlamentga masala kiritadi, balki saylov huquqiga ega bo'lgan, yuz ming nafardan kam bo'lmagan fuqarolar, Senat, Ombudsman, Markaziy saylov komissiyasiga ham qonunchilik takliflarini qonunchilik tashabbusi tartibida Qonunchilik palatasiga kiritish huquqi berilmoqda.

JAHON BANKI VAKILLARI BILAN UCHRASHUV

Senatning Byudjet va iqtisodiy islohotlar masalalari qo'mitasi raisi E. Gadoyevning Jahon bankining boshqaruv va moliyaviy menejment bo'yicha menejeri Adrian Fozzard bilan uchrashuvi bo'lib o'tdi.

Muloqot

Unda O'zbekistonda davlat boshqaruvini isloh qilish va Jahon bankining davlat moliyasini boshqarish sohasidagi ko'magi, Davlat byudjeti mablag'lari sarflanishi ustidan o'rnatilgan parlament nazorati masalalari muhokama markazida bo'ldi.

Xususan, A. Fozzardga mamlakatimizda 2021-yildan buyon davom etayotgan "Tashabbusli byudjet" loyihasi hamda ushbu jarayondagi ochiqlik va shaffoflik, bunda jamoatchilik bilan bir qatorda Senat tomonidan ham parlament nazorati olib borilayotganligi haqida ma'lumot berildi.

Shuningdek, uchrashuvda Senat tomonidan maqsadli byudjetlashtirish, byudjet jarayoni hamda har yilgi "O'zbekiston Respublikasi Davlat byudjeti to'g'risida"gi Qonunni ko'rib chiqish va muhokama qilish borasida amalga oshirilayotgan ishlar-ga e'tibor qaratildi.

O'z navbatida, Jahon banki vakillari Davlat byudjeti ochiqligi borasida amalga oshirilayotgan ishlarni ijobiy baholadi. Bu borada ilg'or tajribaga ega davlatlarning malakali mutaxassislarini jalb qilishga ko'maklashishga tayyorligini bildirdi.

"Xalq so'zi".

Agar biz ajdodlarimiz xotirasini ulug'lamoqchi, shu asosda o'zbek nomini, O'zbekiston nomini butun dunyoga tarannum etmoqchi ekanmiz, bu ishni, birinchi navbatda, kino san'ati orqali amalga oshirishimiz kerak. Aynan kino san'ati orqali jahon ekranlarini zabt etishimiz, shu yo'l bilan dunyo ahlining diqqat-e'tiborini qozonishimiz mumkin.

Shavkat MIRZIYOYEV,
O'zbekiston Respublikasi Prezidenti

BUYUK IPAK YO'LI DURDONASI

2018-yilning fevral oyi edi. O'shanda o'zbek kinochilaridan iborat delegatsiya dunyodagi nufuzli Berlin xalqaro kino festivali doirasida turli kinotashkilotlar

namoyandalari bilan uchrashuvlar o'tkazadi.

Kinoproduserlar federatsiyalari xalqaro assotsiatsiyasi direktori (FIAPF) Benon Ginisti o'zbek kino sanoatining holati, sarmoyalarning xarakteri bilan qiziqib, bu sohaga, asosan, davlat mablag'lari jalb etilayotganidan xabar topadi. "O'zbekiston Prezidenti janob Shavkat Mirziyoyev kinoni bunday rag'batlantirish

orqali o'tmishdan kelajak sari ko'priq qo'yibdi!" deydi u o'z hayratini yashira olmay.

Haqiqatan ham, so'nggi yillarda kino sohasida mamlakatimizda olib borilayotgan siyosat o'tmishdan kelajak sari qo'yilayotgan uchinchi Rennessans doirasida amaliy qadam vazifasini o'tamoqda. Sohada keyingi yillarda amalga oshirilgan keng ko'lami islohotlardan biri o'tgan asrda "Toshkent kino festivali" nomi bilan dunyoga mashhur bo'lgan festivalning tiklanishi bo'ldi.

O'zbekiston Respublikasi Oliy Majlisi Senatining qirq beshinchi yalpi majlisi ochilishi to'g'risida

O'zbekiston Respublikasi Oliy Majlisi Senatining qirq beshinchi yalpi majlisi 2023-yil 29-sentabr kuni soat 10.00 da Toshkent shahrida Oliy Majlis Senatining majlislar zalida o'z ishini boshlaydi.

Yalpi majlisni videokonferensaloqa tarzida o'tkazilishi rejalashtirilgan.

Yalpi majlis Senatning "YouTube" tarmog'idagi sahifasi orqali to'g'ridan-to'g'ri yoritib boriladi.

O'ZARO MANFAATLI HAMKORLIKNING YANGI BOSQICHI

Jahon iqtisodiyotining turli sohalari va jabhalari yetakchi o'rinlarni egallagan dunyoning yetakchi davlatlaridan biri — Germaniya O'zbekistonning Yevropadagi istiqbolli hamda ishonchli savdo-iqtisodiy hamkori hisoblanadi.

O'zbekistonning har tomonlama modernizatsiya qilinishi Germaniya ishbilarmon doiralari uchun iqtisodiy hamkorlikni kengaytirishga qiziqishi ortishiga yo'l ochyapti. Bugungi kunda mamlakatimizda nemis sarmoyasi ishtirokidagi 200 dan ortiq korxonalar faoliyat ko'rsatmoqda. O'zbekiston bozorida Germaniyaning yetakchi ishlab chiqaruvchilari — "Deutsche Kabel", "Knauf", "Claas", "Papenburg" va "Falk Porsche" muhim o'ringa ega. "Siemens", "BASF", "Thissen Group", "Roland Berger", "Adidas Group" kabi o'z sohasining yetakchi kompaniyalari bilan hamkorlik yo'lga qo'yilgan. "Deutsche Bank", "Commerzbank" va "Landesbank" bilan moliyaviy sohadagi aloqalar rivojlanib bormoqda.

Mamlakatlarimiz o'rtasidagi o'zaro tovar ayirboshlash hajmi so'nggi besh yil ichida 1,5 barobardan ortiq, 2018-yildagi 771,9 mln. dollardan 2022-yilda 1 mlrd. 150 mln. AQSH dollariga oshdi. Va bu o'sish tendensiyasi davom etmoqda. Joriy yilning yanvar — iyul oylarida tomonlar salkam 610 mln. dollarlik savdo ayirboshlashni amalga oshirdi. 2015-yilda tashkil etilgan Germaniya

— O'zbekiston ishbilarmonlar kengashi (GO'IK) savdo-iqtisodiy va sarmoyaviy hamkorlikni kengaytirishga katta hissa qo'shmoqda. Kengash o'ziga xos xususiyatga ega, chunki u O'zbekistondagi yagona "G2B" platformasi hisoblanadi. GO'IK o'z faoliyati davomida Germaniya ishbilarmon doiralari va O'zbekiston hukumati o'rtasidagi to'g'ridan-to'g'ri va ochiq muloqot uchun eng muhim platformaga aylandi.

Savdo va sarmoya bo'yicha hukumatlararo ishchi guruhi ham savdo-iqtisodiy va sarmoyaviy hamkorlikni kengaytirishga har tomonlama yordam bermoqda.

Davlatimiz rahbarining may oyidagi Germaniyaga tashrifi chog'ida bo'lib o'tgan ishbilarmonlik tadbirlari natijasida umumiy qiymati 9 mlrd. yevrodan ortiq bo'lgan savdo shartnomalari hamda sarmoyaviy-texnologik bitimlar imzolandi.

Joriy yilning sentyabr oyida Germaniya ishbilarmon doiralari delegatsiyasi tarkibiga Savdo-sanoat palatasi a'zolari, shuningdek, "Falk Porsche Technik GmbH", "Kabel AG" (DKG), "Schneider Group", "DB Engineering & Consulting GmbH", "GP Gnter Papenburg AG" va boshqa kompaniyalar rahbarlari hamda vakillari O'zbekistonga tashrif buyurib, vazirlik va idoralarda samarali muzokaralar o'tkazdi. Mamlakatimiz korxonalarini va tadbirkorlari faoliyati bilan yaqindan tanishdi. Germaniya

ishbilarmonlar missiyasining ushbu tashrifi ikki davlatning savdo-iqtisodiy va sarmoyaviy hamkorlikni kengaytirish va chuqurlashtirishdan o'zaro manfaatdorligini yana bir bor tasdiqladi.

Germaniyada ikki tomonlama munosabatlar faollashgani fonida O'zbekistonning boy tarixiy-madaniy merosi va sayyohlik salohiyatiga qiziqish ham ortib borayotir.

Shu yil may oyida Prezident Shavkat Mirziyoyevning Germaniyaga tashrifi doirasida davlatimiz rahbari germaniyalik hamkasbi bilan birgalikda Berlingda Jeyms Simon galereyasida tashkil etilgan "O'zbekiston arxeologik xazinalari — Aleksandr Makedonkiydan Kushonlar davrigacha" ko'rgazmasining ochilishida qatnashdi. Ko'rgazma 2024-yil 14-yanvargacha qadar davom etadi va uning faoliyati davomida Germaniya jamoatchiligi hamda mamlakat mehmonlarini o'zbek xalqining boy tarixi, betakror madaniyati va an'analari bilan tanishtiruvchi turli madaniy tadbirlar o'tkazilmoqda. O'zbekistondagi 9 ta muzey kolleksiyasidan 285 ta tarixiy ashyo ko'rgazmada namoyish etilyapti.

O'z navbatida, O'zbekistonda ham Germaniya, uning madaniyati, tili, ta'lim va biznes imkoniyatlariga qiziqish ortib bormoqda. Bugungi kunda O'zbekistonda qariyb 300 ming maktab o'quvchilari Gyote, Shiller va Kant tilini o'rganmoqda. 24 ta maktabda nemis tili chuqurlashtirilgan tarzda o'qitilyapti. Ulardan 6 tasi, ya'ni Toshkent,

Samarqand, Marg'ilon, Farg'ona, Andijon va Buxoro shaharlaridagi maktablar nemis tili diplomini berish huquqiga ega. Shuningdek, 4 mingdan ortiq o'zbekistonlik aspirant va doktorantlar Germaniyaning turli universitetlarida tahsil olmoqda.

Hozirgi kunda O'zbekistonda Gyote instituti, Germaniya Xalq universitetlari assotsiatsiyasining Xalqaro hamkorlik instituti, Xorijdagi maktablar markaziy boshqarmasining vakolatxonasi muvaffaqiyatli faoliyat yuritmoqda. Ular bilan bir qatorda yurimizda K. Adenauer va F. Ebert fondlarining ijtimoiy-iqtisodiy sohalardagi loyihalarni amalga oshirishga ko'maklashuvchi vakolatxonalar ochilgan.

Hududlararo hamkorlik doirasida Toshkent va Berlin, Buxoro va Bonn shaharlari o'rtasida birodarlik aloqalari o'rnatilgan. Samarali madaniy-ma'rifiy almashinuvlar, barqaror rivojlanish loyihalari amalga oshirilmoqda.

Ta'kidlash joizki, Germaniya Orolbo'yi mintaqasi uchun maqsadli jamg'armani qo'llab-quvvatlashga katta hissa qo'shmoqda. Jumladan, joriy yilning mart oyida jamg'ar ma' faoliyatini qo'llab-quvvatlash bo'yicha kelishuv imzolangan bo'lib, unda Germaniya hukumati tomonidan og'ir ekologik vaziyatning Orolbo'yi aholisiga salbiy ta'sirini kamaytirishga maqsadli yordam ko'rsatish uchun 700 ming dollar ajratish ko'zda tutilgan.

Germaniyaning hisssasi milliy va

mahalliy hamkorlar, BMT tuzilmalari, nodavlat notijorat tashkilotlari va ilmiy doiralarning sa'y-harakatlarini qo'llab-quvvatlaydi. Shuningdek, Orolbo'yida qo'shma dasturlar va moliyaviy ko'mak tufayli oziq-ovqat, iqtisodiy, ijtimoiy, ekologik, sog'liqni saqlash muammolarini hal etish imkonini beryapti.

Bugungi kunda O'zbekistonda etnik nemis millatiga mansub 5 mingga yaqin aholi istiqomat qiladi. Ularga o'z milliy an'analari va madaniyatini asrab-avaylash bo'yicha barcha sharoit yaratilgan. Mamlakatimizda nemis millatiga mansub fuqarolar nafaqat o'zbek jamiyatining ajralmas qismi, balki ikki davlatni bog'lovchi ko'priq sifatida ham ko'riladi.

Muxtasar aytganda, O'zbekiston va Germaniya munosabatlarining bugungi rivoji o'zaro hurmat va manfaatdorlik tamoyillariga asoslangan strategik sheriklikni yanada muvaffaqiyatli rivojlantirish uchun mustahkam poydevor yaratdi. Shubhasiz, Berlinda bo'lib o'tadigan Germaniya va Markaziy Osiyo mamlakatlari yetakchilarining oliy darajadagi birinchi sammiti o'zaro hamkorlikni chuqurlashtirish va kengaytirish hamda har ikki davlat xalqari manfaati uchun an'anaviy o'zaro manfaatli va do'stona O'zbekiston — Germaniya munosabatlarini mustahkamlash uchun yangi istiqbollarni ochishga xizmat qiladi.

"Dunyo" AA.

Sayyor majlis

HUDUDLARNI IJTIMOIY-IQTISODIY RIVOJLANTIRISH DASTURLARI IJROSI QANDAY?

Xabaringiz bor, Oliy Majlis Senati Kengashining tegishli qarori bilan Namangan viloyatining tuman (shahar)larini ijtimoiy-iqtisodiy rivojlantirish dasturlarining samarali ijro etilishini ta'minlash bo'yicha tasdiqlangan "Yo'l xaritasi" amalga oshirilmoqda.

Senat Kengashining Namangan viloyatida o'tkazilgan sayyor majlisida mazkur "Yo'l xaritasi"ning ijrosi holati muhokama qilindi.

Majlisda Namangan viloyati hududlarini ijtimoiy-iqtisodiy rivojlantirish dasturlari ijrosi borasida qator natijalarga erishilganligi qayd etildi.

Xususan, yalpi hududiy mahsulot (YHM) 2022-yilda 41,1 trln. so'mga yetkazilib, 2017-yildagiga nisbatan 25,8 trln. so'mga, aholi jon boshiga to'g'ri keladigan YHM hajmi esa 5,7 mln. so'mdan 13,9 mln. so'mga ortgan. O'tgan yil yakunida eksport hajmi 581,2 mln. dollarni tashkil etib, 2017-yildagiga nisbatan 422,0 mln. dollarga yoki 3,6 barobar oshgan.

Majlisda senatorlar tomonidan aholining ijtimoiy muammolarini hal etish, hududiy bandlik dasturi ijrosini ta'minlash masalasiga ham alohida e'tibor qaratildi. Jumladan, joriy yilning 8 oyida Investitsiya dasturlari doirasida qiymati 3,0 trln. so'mlik 558 ta loyiha ishga tushirilishi natijasida 9 759 ta yangi ish o'rmi yaratilgan.

Bundan tashqari, 2023-2024-yilgi kuz-qish mavsumiga aholi, iqtisodiyot tarmoqlari va ijtimoiy soha obyektlarini tayyorlash yuzasidan bir qator chora-tadbirlar amalga oshirilgan, ishchi guruhlar tuzilib, muvjud muammolari aniqlash hamda bartaraf etish choralari ko'rilmoqda.

Muhokama jarayonida senatorlar hududda bajarilgan ijobiy ishlar bilan birga, yechimini kutayotgan muammolarga ham e'tibor qaratdi.

Xususan, Uchqo'rg'on tumanida "kichik sanoat zonalarini tashkil etish" hududning drayver sohasi bo'lishiga qaramay, tumandagi 3,5 gektar yer maydonida yo'lga qo'yilgan "Yangiyer" yoshlar sanoat va tadbirkorlik zonasida birorta ham loyiha amalga oshirilmagan. Shuningdek, 7 gektar maydonda joylashgan "Nurobod" kichik sanoat zonasida atigi bittagina loyiha ishga tushirilgan.

Hokim yordamchilari ko'magida mikroloihalarni tashkil etish orqali aholi bandligini ta'minlash bo'yicha yanvar — avgust oylari rejasi Yangi Namangan va Kosonsoy tumanlarida to'liq bajarilmagan.

Joriy yilning mart oyida foydalanishga topshirilishi belgilangan Uychi tumanidagi Jiydakapa hamda Chust tumanidagi Yangi Bog'ishamol mahallalariga ichimlik suvi tarmog'ini tortish hamda avgust oyida yakunlanishi belgilangan Davlatobod tumanidagi Ijodkor mahallasida 2 ta yopiq suv saqlash hovuzi qurish ishlari hanuzgacha nihoyasiga yetkazilmagan.

Qayta tiklanuvchi energiya manbalarini o'rnatish ishlariga yetarlicha e'tibor qaratilmaganligi natijasida viloyatda 412 ta obyektga quyosh panellari o'rnatilmagan.

Senatorlar mavjud muammo va kamchiliklarni bartaraf etish borasida qator takliflar bildirdi.

Xalq deputatlari tuman (shahar) Kengashlariga har oyda, dasturlar doirasida belgilangan topshiriqlar ijrosiga mas'ul xo'dimlar tomonidan amalga oshirilayotgan ishlar to'g'risida hisobotlarini eshitib borib, dasturlar ijrosini ta'minlashda mas'uliyatsizlikka yo'l qo'yg'an mutasaddirlarga nisbatan ta'sirchan choralar qo'llash masalasini ko'rib chiqish lozimligi ta'kidlandi.

Muhokama yakunida o'z yechimini kutib turgan muammoli masalalarni bartaraf etish bo'yicha Senat Kengashining qarori qabul qilindi.

"Xalq so'zi".

MUHOKAMA MARKAZIDA — PARLAMENT FAOLIYATIGA OID QONUN LOYIHASI

Deputatlarning ta'kidlashicha, ushbu norma davlat ishlarini boshqarishda fuqarolarning ishtirokini kengaytiradi. Shuningdek, islohotlarning tashabbuskori sifatida insonlar o'zlarining kelajagi, orzu-maqсадlarini ro'yobga chiqarish uchun muhim qarorlar qabul qilishda, jamiyatdagi muammolarni o'z vaqtida hal etishda to'g'ridan-to'g'ri qatnashilari uchun sharoit yaratiladi.

Majlisda quyil palata faoliyatiga oid nazarda tutilayotgan bir qator normalarga e'tibor qaratildi. Xususan, Qonunchilik palatasi

qo'mitalariga Hukumat a'zolarining hisobotlari va davlat organlari rahbarlarining axborotini eshitish tashabbusi bilan chiqish huquqi berilmoqda. Bu qo'mitalar ishini yanada samarali tashkil etishga imkon beradi. Shuningdek, Qonunchilik palatasidagi fraksiya rahbarining vakolatlari alohida moddada aniq ko'rsatilyapti.

Ushbu hujjatda parlament faoliyatiga oid belgilanayotgan qoidalarni 2024-yilda navbatdagi chaqiriladigan Oliy Majlis palatalari ishi boshlanganidan keyin amalga kiritish taklif etilmoqda.

Majlisda mazkur qonun loyihasi 28-sentyabrdan 14-oktyabrgacha muddatda — regulation.gov.uz hamda Qonunchilik palatasining rasmiy veb-saytida jamoatchilik muhokamasini uchun qo'yilishi, loyiha yuzasidan fuqarolardan kelib tushadigan takliflar, fikr-mulohazalar mas'ul qo'mitada batafsil ko'rib chiqilishi aytiladi.

Deputatlarning aytishicha, ushbu hujjatning qabul qilinishi mamlakatimizning yangi tahrirdagi Konstitutsiyasining so'zsiz va to'liq amalga oshirilishini, unda mustahkamlangan ustuvor prinsiplarning

yangi O'zbekiston g'oyasiga hamohang tarzda ro'yobga chiqarilishini, davlat organlarining faoliyatini yanigacha konstitutsiyaviy-huquqiy sharoitlarda yo'lga qo'yilishini ta'minlashga xizmat qiladi.

Majlisda siyosiy partiyalar fraksiyalari rahbarlari qonun loyihasi yuzasidan o'z pozitsiyasini bildirdilar.

Munozaralarda deputatlar tomonidan ko'tarilgan savollar va takliflarga tashabbuskorlar atroficha javob berdi. Qizg'in muhokamalardan so'ng qonun loyihasi birinchi o'qishda qabul qilindi.

So'z — deputatlarga

Navro'zbek YUSUPOV, Oliy Majlis Qonunchilik palatasi deputati:

— Majlisda birinchi o'qishda muhokama qilingan parlament faoliyatiga oid qonun loyihasi haqiqatdan dolzarb. O'tgan haftada ushbu hujjat dastlabki tarzda fraksiyalarda, qo'mitalarda batafsil ko'rib chiqildi, seminarlar o'tkazildi. Munozaralar jarayonida bir qator savollar o'rtaga tashlandi.

Masalan, loyihada yuqori palata a'zolari har bir ma'muriy-hududiy birlikdan 4 nafardan saylanishi, 9 nafari Prezident tomonidan tayinlanishi, jami 65 nafar etib belgilanayotir. Shu o'rinda, Senat tarkibi yurimizda olib borilayotgan ma'muriy islohotlardan kelib chiqib ixchamlashtirilayotganini qayd etish joiz. Shuningdek, yuqori palataning prokuratura organlari faoliyati ustidan nazorat qiluvchi komissiyasini tugatish taklif etilmoqda. Binobarin, komissiya kotibiyati 2019-yilda bekor qilingan va amalda faoliyat ko'rsatmaydi. Qolaversa, Bosh prokuror har yili Senatga hisobot taqdim etib boradi.

Muhammadjon QALBIYEV, Oliy Majlis Qonunchilik palatasi deputati:

— Qonun ijodkorligi — murakkab jarayon. Unda fuqarolar ishtirokini ta'minlash esa mamlakatimizda olib borilayotgan demokratik islohotlarning pirovard natijasidir. Shu bois loyihada Qonunchilik palatasiga kiritiladigan qonunchilik takliflarini ko'rib chiqishning muhim tartibi belgilanmoqda. Ya'ni 100 ming nafardan kam bo'lmagan fuqarolar, Senat, Ombudsman va Markaziy saylov komissiyasi qonunchilik takliflarini Qonunchilik palatasiga kiritishga haqli ekani mustahkamlanmoqda. Qonunchilik taklifida esa muayyan qonunni qabul qilish, o'zgartirish kiritish, bekor qilish zarurati asoslanirilishi hamda uning g'oyasi va kutilayotgan natijalar haqida ma'lumot bo'lishi talab etiladi.

Aytilish kerak, ushbu qoida fuqarolarning ijtimoiy-siyosiy hayotda faol ishtirokini ta'minlashga xizmat qiladi. Shuningdek, jamiyatdagi muammolarni o'z vaqtida xalq etishda ularning to'g'ridan-to'g'ri qatnashishlari uchun sharoit yaratiladi.

Sherbek BO'RONOV, Oliy Majlis Qonunchilik palatasi deputati:

— Qonun loyihasini qabul qilishning muhim

zarurati bor. Chunki loyihada parlament palatalari, qonun ijodkorligi faoliyatini tartibga soluvchi qonunlarni yangi tahrirdagi Konstitutsiyaga muvofiqlashtirishga qaratilgan normalar o'z aksini topgan.

Xususan, parlament tekshiruvini Qonunchilik palatasi deputatlari va Senat a'zolari orasidan tenglik asosida tuziladigan birgalikdagi maxsus komissiya tomonidan o'tkazilishi mustahkamlanmoqda. Shuningdek, Qonunchilik palatasidagi fraksiya rahbarining vakolatlari alohida moddada aniq belgilanmoqda. Ya'ni umumiy rahbarlik, fraksiyaning kelishilgan pozitsiyasini bayon qilish, Qonunchilik palatasi bilan muzokaralar olib borish, hamkorlikni ta'minlash, fraksiya nomidan ish ko'rish, hujjatlarni imzolash va boshqa shu kabi vakolatlar berilmoqda.

Loyihaning jamoatchilik muhokamasiga qo'yilishi uning nechog'li ahamiyatga ega qilindi. Fuqarolardan kelib tushgan takliflar qonun loyihasining yanada mukammal, pishiq-puxta tayyorlanishida muhim ahamiyat kasb etadi.

Oliy Majlis Qonunchilik palatasi Parlament axborot markazi.

Senat qo'mitasida

SHAHARSOZLIKDA NOGIRONLIGI BO'LGAN SHAXSLAR EHTIYOJLARI TA'MINLANADI

Senatning Fan, ta'lim va sog'liqni saqlash masalalari qo'mitasida shaharsozlikda nogironligi bo'lgan shaxslarning ehtiyojlarini ta'minlash hamda ijtimoiy infratuzilma obyektlaridan moneliksiz foydalanish uchun sharoit yaratish masalasi muhokama qilindi.

Masalaning muhimligidan kelib chiqib, muhokama jarayonida Qurilish va uy-joy kommunal xo'jaligi vazirligi, Adliya vazirligi, Ijtimoiy himoya milliy agentligi mas'ul xodimlari hamda nogironligi bo'lgan shaxslarning jamoat birlashmalari vakillari ham ishtirok etdi.

Ta'kidlanganidek, 2022-yilda Senat Kengashi majlisida shaharsozlikda nogironligi bo'lgan shaxslarning ehtiyojlarini ta'minlash va barcha ijtimoiy infratuzilma obyektlaridan to'siqsiz foydalanish uchun sharoit yaratish masalasi ko'tarilib, Kengashning tegishli qarori qabul qilingan edi. Bu borada mas'ul vazirlik hamda

idoralar tomonidan qator ishlar amalga oshirilganligi qayd etildi. Shu bilan birga, Qurilish va uy-joy kommunal xo'jaligi vazirligi tomonidan nogironligi bo'lgan shaxslarning jamoat birlashmalari vakillari ijtimoiy-maishiy va madaniy maqsadlarga mo'ljallangan qurilish obyektlari hamda rekonstruksiya qilinayotgan obyektlarni foydalanish uchun ruxsatnoma berishda ishtirok etishiga tegishli ruxsatnoma berilmayotganligiga e'tibor qaratildi.

Majlisda Adliya vazirligi mutaxassislari tomonidan qabul qilingan ormativ-huquqiy hujjatlarga ko'ra, nogironligi

bo'lgan shaxslarning jamoat birlashmalari vakillari ijtimoiy-maishiy va madaniy maqsadlarga mo'ljallangan qurilish obyektlarini hamda ularni rekonstruksiya yordamini ko'rsatish uchun qabul qilishda hamda ruxsatnoma berishda ishtirok etishlari belgilab qo'yilganligi aytiladi.

Senatorlar tomonidan yaqin bir yil davomida Toshkent shahrida qurib foydalanishga topshirilgan ayrim ijtimoiy-maishiy obyektlarda o'rganish o'tkazilganligi, o'rganish davomida mazkur obyektlarda nogironligi bo'lgan shaxslarning to'siqsiz harakatlanishlari uchun yetarli sharoit (pandus, lift, maxsus tuqichlar va h.k.) yaratilmaganligi aniqlangan haqida ma'lumot berildi.

Mazkur holatlardan kelib chiqib, Qurilish va uy-joy kommunal xo'jaligi vazirligi mas'ullariga yer maydoni hajmidan qat'i nazar,

barcha turdagi bino, inshoot, yakka tartibdagi uy-joy, ko'p kvartirali uylarni qurish yoki rekonstruksiya qilishda loyiha-smeta hujjatlarini tayyorlash jarayonida nogironligi bo'lgan shaxslarning jamoat birlashmalari vakillarining ishtirok etishi yuzasidan ormativ-huquqiy hujjatlarga o'zgartirish kiritish bo'yicha taklif tayyorlash vazifasi topshirildi.

Shuningdek, nogironligi bo'lgan shaxslarning jamoat birlashmalari vakillarining ijtimoiy-maishiy va madaniy maqsadlarga mo'ljallangan qurilish obyektlarini hamda rekonstruksiya qilinayotgan obyektlarni foydalanish uchun ruxsatnoma berishda ishtirok etishiga imkoniyat yaratish bo'yicha ham vazifalar belgilandi.

Majlis yakunida qo'mitaning tegishli qarori qabul qilindi.

"Xalq so'zi".

Farmon va ijro

KICHIK SANOAT ZONALARINI OCHISH ISHLARI NEGA SUST?

Kecha Senatning Orolbo'yi mintaqasini rivojlantirish masalalari va ekologiya qo'mitasi majlisida "Orolbo'yi mintaqasida tadbirkorlikni jadal rivojlantirishga oid qo'shimcha chora-tadbirlar to'g'risida"gi Prezident Farmonida belgilangan vazifalar ijrosi ko'rib chiqildi.

Ta'kidlanganidek, mazkur Farmon bilan Qoraqalpog'iston Respublikasining Mo'ynoq hamda Xorazm viloyatining Tuproqqal'a, Yangiariq va Yangibozor tumanlariga qator soliq imtiyozlari berilgan.

Mo'ynoq tumanida jami 650 ta kichik biznes subyekti mavjud. 2023-yil birinchi yarim yilida mahalliy sanoat, qishloq xo'jaligi va xizmatlar sohaslaridagi tadbirkorlik subyektlariga soliq imtiyozlari berilishi natijasida 307 ta korxonaga ixtiyorida jami 1 864,9 mln. so'm qoldirilgan. 38 ta korxonaga mahsulot eksport qilishda transport xarajatlarining 50 foizini qoplab berish bo'yicha imtiyozlar evaziga Eksportni rag'batlantirish agentligi tomonidan 2,6 mlrd. so'mlik xarajat qoplangan.

Hududda 8 ta kichik sanoat zonasini tashkil etish uchun 16,3 gektar yer maydoni tanlab olinib, Qoraqalpog'iston Respublikasi Jo'qorg'i Kengesi Rayosatining tegishli qarori qabul qilingan.

Farmonda belgilangan soliqar yuklamasini 50 foizga kamaytirish natijasida Xorazm viloyatining Tuproqqal'a, Yangiariq va Yangibozor tumanlarida yangi ochilgan 642 ta tadbirkorlik subyekti ixtiyorida jami 1,1 mlrd. so'm qoldirilgan.

Ijtimoiy-iqtisodiy rivojlanishdan ortda qolayotgan va ishsizlik darajasi yuqori bo'lgan 98 ta mahallada yashovchi fuqarolarga shu yilning o'tgan davri mobaynida 180 mlrd. so'm miqdorida imtiyozli kredit ajratilgan.

Eksportni rag'batlantirish agentligi tomonidan 16 ta korxonaga mahsulotni eksport qilishda 7,1 mlrd. so'mlik tashish xarajatlari qoplab berilgan. Ushbu korxonalar tomonidan 21,2 mln. dollarlik mahsulotlar eksport qilingan.

Xorazm viloyatida yangidan tashkil etiladigan 40 ta kichik sanoat zonasini o'z ichida 65 gektar maydonda 29 ta kichik sanoat zonasini yo'lga qo'yish yuzasidan takliflar ishlab chiqilib, O'zbekiston Respublikasi Investitsiyalar, sanoat va savdo vazirligiga taqdim qilingan.

Shu bilan birga, Farmonda belgilangan vazifalar bajarilishida ayrim muammolar va kamchiliklar mavjudligi ko'rsatib o'tildi. Jumladan, kichik sanoat zonalarini ochish bo'yicha ishlar oxiriga yetkazilmaganligi qayd etildi, mas'ullarga muammolarni zudlik bilan bartaraf qilish yuzasidan tegishli ko'rsatmalar berildi.

Majlis yakunida qo'mitaning tegishli qarorlari qabul qilindi.

"Xalq so'zi".

Senator va hayot

VOYAGA YETMAGANLAR O'RTASIDA NAZORATSIZLIK VA HUQUQBUZARLIKLAR PROFILAKTIKASI HOLATI O'RGANILDI

Oliy Majlis Senatining Yoshlar, madaniyat va sport masalalari qo'mitasi tomonidan "Voyaga yetmaganlar o'rtasida nazoratsizlik va huquqbuzarliklarning profilaktikasi to'g'risida"gi Qonunning Samarqand viloyatidagi ijrosi holati o'rganildi.

Bu ishga senatorlar, Bosh prokuratura, Ichki ishlar, Madaniyat, yoshlar siyosati va sport, Maktabgacha va maktab ta'limi vazirliklari mas'ullari hamda yoshlar parlamenti a'zolaridan iborat ishchi guruh jalb qilindi.

Natijada viloyatda qonun ijrosi doirasida amalga oshirilgan ishlar bilan bir qatorda, ayrim kamchilik va muammolar ham mavjudligi aniqlandi. Xususan, viloyatda voyaga yetmaganlar orasida huquqbuzarliklar soni ortgan. O'tgan yilda ushbu ko'rsatkich 3 941 tani tashkil etgan. Joriy yilning 8 oyi davomida esa 3 128 ta huquqbuzarlik sodir qilingan.

Viloyatda joriy yil davomida yoshlar tomonidan 1 452 ta jinoyat sodir etilgan bo'lib, bu o'tgan yildagiga nisbatan 82 foizga oshgan. Yoshlar jinoyatchiligi Narpat tumanida 13,2 foizga kamaygan bo'lsa, Qo'shrabot tumanida bu ko'rsatkich 152,6 foizga ortgan.

Profilaktik ko'riklar natijasida 2023-yil olti oy davomida 9 nafar o'smirda alkogol mahsulotlarini va psixotrop moddalarni iste'mol qilish holatlari aniqlangan.

Voyaga yetmaganlarga ijtimoiy-huquqiy yordam ko'rsatish markaziga joriy yilning 8 oyi davomida 816 nafar bola olib kelingan.

Bugungi kunda viloyatdagi 52 ming 694 nafar yosh xorijiy mamlakatlarga o'qish va ishlash uchun chiqib ketgan.

Viloyatda ota-ona qaramog'idan mahrum bo'lgan yaqin qarindoshlariga vasiylik va homiylikka berilgan bolalar 1 ming 14 nafarni tashkil qiladi. 9 ta oilaviy bolalar uyi mavjud bo'lib, ularda 51 nafar bola tarbiyalanmoqda.

O'rganish davomida aniqlangan muammo va kamchiliklar mutasaddi vazirlik va idoralar mas'ullari ishtirokida dastlabki tarzda muhokama etilib, tegishli ko'rsatmalar berildi.

Shuningdek, mazkur o'rganish natijalari qo'mitaning kengaytirilgan majlisida ham muhokama qilindi.

"Xalq so'zi".

DUNYO O'ZBEKISTON RAHBARINING TAKLIFLARINI OLQISHLAMOQDA

Shu yil 15-sentabr kuni Vashington shahrida AQSHning 250 dan ortiq kompaniya va banklari vakillari ishtirokida o'tgan qo'shma biznes forumining samarali yakun topishida palataning xizmati beqiyos. E'tiborlisi, keyingi bir necha yilda palata tarkibiga AQSHning yirik kompaniyalari kirdi, ularning umumiy soni 50 taga yetgani amerikalik sarmoyadorlarning qulay sarmoyaviy muhit yaratilgan va islohotlar ortga qaytmas tus olgan O'zbekistonga bo'lgan qiziqishi ortib borayotganining namoyishidir.

O'zbekiston va AQSH o'rtasida yuzaga kelgan o'zaro ishonch tufayli amerikalik qator senatorlar Jekson-Venik qonunining "eskirgan" cheklolaridan voz kechish va AQSHning Markaziy Osiyo bilan munosabatlarini "qayta ko'rib chiqish" vaqti kelgan, deb hisoblashmoqda. Xususan, senatorlar Kris Myorfi (demokrat) va Todd Yang (respublikachi) 7-sentabr kuni Jekson-Venik qonunini O'zbekiston, Qozog'iston va Tojikiston uchun bekor qilish hamda Markaziy Osiyoning uchta davlati o'rtasida doimiy normal savdo aloqalarini (PNTR) o'rnatish to'g'risidagi qonun loyihasini taqdim etishdi. Agar qonun loyihasi Kongress tomonidan ma'qullansa, Markaziy Osiyo davlatlarining Amerika va butun dunyo bilan savdo-iqtisodiy munosabatlari yanada yaxshilanadi, mintaqamiz va mamlakatimizga jalb etiladigan investitsiyalar hajmi oshadi.

O'zaro munosabatlarning bunday yuksalish trayektoriyasiga, avvalo, O'zbekiston Prezidentining Shavkat Mirziyoyevning qisqa tarixiy davrda mamlakatning mintaqaviy va xalqaro maydondagi tashqi qiyofasini tubdan o'zgartirgan konstruktiv, tashabbuskor va ko'p vektorli tashqi siyosati tufayli erishildi.

O'zbekiston rahbarining AQSH Prezidenti bilan uchrashuvi hamda Jozef Bayden ishtirokida Markaziy Osiyo davlat rahbarlarining sammiti ham qizg'in o'tdi. AQSH O'zbekiston va mintaqa davlatlarining mustaqilligini qattiq dastaklashi ma'lum qilindi. Ushbu sammit bugungi notinch zamonda yirik ramziy, siyosiy va geosiyosiy qiymatga ega.

Darvoqe, O'zbekiston — AQSH munosabatlari yuqori eforiyadani tortib, muloqat sovuq va ishonchsiz aloqalargacha bo'lgan davrni boshidan kechirdi. 2001-yil sentyabr voqealari Amerika Qo'shma Shtatlarining Markaziy Osiyo mintaqasiga diqqat-e'tiborining benihoya kuchayishiga sabab bo'ldi. 2002-yilda O'zbekiston — AQSH o'rtasida Strategik sheriklik shartnomasi ham imzolandi. Ayni paytda AQSH — O'zbekiston munosabatlari muayyan darajada ma'naviy soya solib kelgan "inson huquqlari va demokratik islohotlar" rasmiy Toshkentning eng og'riqli nuqtasi hisoblanar edi.

Keyingi yetti yilda O'zbekiston tashqi siyosatini real, muvozanatli va milliy manfaatlariga yo'naltirilgan ko'p vektorli munosabatlar deyish mumkin. Shavkat Mirziyoyev "dixotomik" tashqi siyosatdan, ya'ni bir tomon bilan yaqinlashsa, qolgan tomonlardan uzoqlashish siyosatidan to'liq voz kechdi. Bugun O'zbekiston parallel ravishda Rossiya Federatsiyasi, AQSH, Turkiya, Xitoy Xalq Respublikasi, Yevropa Ittifoqi, Hindiston, boshqa qudratli davlatlar va hamjamiyatlar bilan muttasil aloqalarini shakllantirmoqda.

Tabiiyki, O'zbekiston tashqi siyosati uchun ustuvor hudud — Markaziy Osiyo va Afg'oniston bo'lib qolmoqda. Asosiy,

O'zbekiston o'z aloqalarini shakllantirishda ushbu davlatlar o'rtasidagi issiq-sovuq munosabatlarga aralashish yoki ushbu tashqi siyosatini "agar sizlarning boshqalar bilan ziddiyatli aloqalaringiz bo'lsa, biz bunga aralashmaymiz. Boshqalarning ham bizning munosabatlaringiz shakllanishida aralashishiga yo'l qo'ymaymiz", degan tamoyil bilan ish ko'rmog'la. Shu tufayli O'zbekiston — AQSH munosabatlari barqaror ijobiy bir davrni boshidan kechirmoqda. O'zbekiston ichkarisidagi islohotlar, inson huquqlari, erkinliklar va haq-huquqlar borasidagi ijobiy siljishlar ikki tomonlama munosabatlar uchun optimal fon shakllantirmoqda.

So'nggi paytlarda O'zbekiston — Amerika munosabatlari strategik sheriklikning yangi bosqichiga qadam qo'yimoqda, bu esa yuqori darajadagi siyosiy o'zaro ishonchga erishish va uni qo'llab-quvvatlash, shuningdek, o'zaro manfaatli bo'lgan barcha sohada iqtisodiy hamkorlikni faollashtirishga bo'lgan intilish bilan tavsiflanadi.

Mamlakatimiz rahbarining demokratik jarayonlarni kuchaytirishga va milliy iqtisodiyotning yangi modelini yaratishga qaratilgan, ochiqligi bilan ajralib turadigan keng ko'lami ichki islohotlari ham Qo'shma Shtatlar tomonidan e'tirof etilmog'la. Bu ijobiy o'zgarishlar AQSH tomonidan to'liq qo'llab-quvvatlanib, hozirgi bosqichda nafaqat ichki muammolarni hal qilishda, balki mintaqaviy dolzarb muammolarni bartaraf etishda ham mamlakatimiz bilan yanada faol hamkorlikka tayyorligini anglatadi.

Yangi strategik sheriklik davrining boshlanishi

2020-yilning noyabr oyida O'zbekiston — AQSH siyosiy maslahatlashuvlarining sakkizinchi raundi yakunida tomonlar yillik maslahatlashuvlarini Strategik hamkorlik muloqoti darajasiga ko'tarish to'g'risidagi qarorini e'lon qilgan edi. Ushbu muloqot doirasida AQSH va O'zbekiston siyosiy, xavfsizlik, iqtisodiy hamda insoniy o'lchamlar bo'yicha yanada yaqinroq hamkorlikni davom ettirishni ko'zlaydi va birinchi strategik sheriklik muloqoti 2021-yilda Toshkentda o'tkazildi.

Bundan tashqari, so'nggi yillarda ikki tomonlama savdo aloqalarini, oliy ta'lim va ilmiy ta'dqiqotlar, qishloq xo'jaligi va energetika sohalaridagi hamkorlikni kengaytirish bo'yicha kelishuvlar qabul qilindi. O'zbekistonning Jahon savdo tashkilotiga a'zo bo'lishi jarayonida hamkorlik to'g'risida memorandum imzolandi. Yuqorida qayd etilgan hujjatlar nafaqat O'zbekiston — AQSH munosabatlari poydevor bo'lgan huquqiy asos, balki ikki mamlakat o'rtasidagi munosabatlarda yangi tarixiy muhim davr boshlanishini belgilab berdi.

Ekspertlar fikricha, Prezident Shavkat Mirziyoyevning 2018-yil may oyida Vashingtonga rasmiy tashrifidani so'ng AQSH va O'zbekiston o'rtasidagi munosabatlar o'zgaracha tus oldi. Ushbu muzokaralar yakunida davlat rahbarlarining "O'zbekiston va Amerika Qo'shma Shtatlari: yangi strategik sheriklik davrining boshlanishi" deb nomlangan Qo'shma bayonoti qabul qilindi.

Ta'kidlash joizki, AQSH va O'zbekiston o'rtasidagi iqtisodiy aloqalar ham izchil rivojlanmoqda. So'nggi yillarda O'zbekiston bozorida Amerika yetakchi kompaniyalarining ishtirokini kengaytirish va o'zaro ko'llab-quvvatlash bo'yicha aniq kelishuvlar erishildi. Amerikaning yirik kompaniyalari 2017-yildan — O'zbekistonda qator keng ko'lami iqtisodiy islohotlar boshlanganidan buyon o'zbek bozoriga katta qiziqish bildirmoqda. Jumladan, "General Electric", "General Motors", "Hyatt", "John Deere", "Boeing", "Honeywell", "Exxon Mobil", "Coca-Cola", "Calatrava", "Silverleaf" va boshqa qator kompaniyalar allaqachon mamlakatimizda faoliyat yuritmoqda.

Tomonlar o'rtasida "Inson o'lchovi" deb ataladigan masalalar bo'yicha konstruktiv muloqotlar doimiy o'tkazilmoqda. Qo'shma Shtatlar O'zbekistonning inson huquqlarini isloh etish, majburiy mehnatga qarshi kurashish, diniy erkinlikni targ'ib qilish borasidagi salmoqli yutuqlarini e'tirof etmoqda. Xususan, AQSH Davlat kotibining qarori bilan O'zbekistonning diniy erkinliklar sohasida alohida tashvishga molik davlatlar ro'yxatidan chiqarilishi Vashington siyosiy doiralari tomonidan yuqori baholandi.

Shu o'rinda AQSH senatori Rojer Uikerning bahosi alohida e'tiborga loyiq: "Prezident Shavkat Mirziyoyev rahbarligida O'zbekiston munosib maqtovg'a sazovor bo'ldi, diniy mahbuslarni ozod qildi, ko'plab diniy tashkilotlarni ro'yxatdan o'tkazdi va diniy idoralarga qarshi reydlar o'tkazilishini taqiqladi".

Bundan tashqari, AQSH Mehnat vazirligi o'zbek paxtasini bolalar mehnatidan noqonuniy foydalanishda ishlab chiqariladigan tovarlar ro'yxatidan chiqardi. AQSH Mehnat vazirligi vakilligini ta'kidlashicha, ushbu yutuqqa O'zbekiston Prezident Shavkat Mirziyoyevning qat'iy siyosiy irodasi bilan erishdi. Mamlakatimizda majburiy va bolalar mehnatiga to'liq barham berildi. Natijada xalqimiz paxta qulligidan butkul ozod bo'ldi. Yangilangan Konstitutsiyamizda majburiy mehnat taqiqlanishi kafolatlab qo'yildi va buning uchun jinoiy javobgarlik belgilandi. Prezidentimizning BMT minbaridan turib majburiy va bolalar mehnatiga qarshi kurashni butun dunyo miqyosida kuchaytirishga qaratilgan taklifi yuksak baholandi.

AQSH Davlat departamenti rahbari Entoni Blinkening aytishicha, "C5+1" faoliyati Markaziy Osiyo davlatlari sa'y-harakatlarini muvofiqlashtirishda, jumladan, terrorizmga qarshi kurashda va mintaqaviy iqtisodiy hamda energetika aloqalarini kengaytirishda yanada samarali bo'lmoqda. Bularning barchasiga Prezident Shavkat Mirziyoyevning mintaqada yaxshi qo'shnihilik siyosati tufayli erishilmoqda. AQSH Prezidenti Jozef Bayden ham shunga o'xshash bayonot berdi. Unga ko'ra, uning ma'muriyati strategik sheriklikni chuqurlashtirish va "C5+1" muloqot jarayonini davom ettirishdan manfaatdor. Shu bilan birga, Qo'shma Shtatlar mintaq

va hududiy yaxlitligini qo'llab-quvvatlashini, shuningdek, barcha sohada ko'p qirrali mintaqaviy hamkorlikni kengaytirishga qat'iy sodiqligini tasdiqlaydi.

Tinchlik va barqarorlik yo'lidagi muloqot

Alohida ta'kidlash joizki, O'zbekiston va Qo'shma Shtatlar o'rtasida konstruktiv muloqot yuritilishi natijasida, Afg'onistonda tinchlik jarayonini kuchaytirish bo'yicha aniq taklif va amaliy tavsiyalar ishlab chiqilmoqda. Afg'onistonning mintaqaviy iqtisodiy integratsiyasini ta'minlash nuqtayi nazaridan O'zbekiston bilan o'zaro aloqalarini kuchaytirishdan AQSH manfaatdor. Bu ikki mamlakat terrorizmga qarshi kurashish va chegara xavfsizligini ta'minlash, Afg'onistonga moliyaviy va texnik yordamini oshirish uchun birgalikda harakat qilmoqda. Umuman olganda, O'zbekiston — Amerika hamkorligining hozirgi yo'nalishi ikki mamlakat va xalqlarning milliy manfaatlariga javob beradi.

O'zbekiston Prezidenti hamisha dunyoda tinchlik, barqarorlik, hamkorlik va muloqot bo'lishi uchun o'z tashabbuslarini ilgari surib kelgan. Afsuski, dunyo tinchligi va xavfsizligi mo'rt bo'lib qoldi. Muloqot esa noyob qadriyatga aylandi. Davlatimiz rahbari BMT Bosh Assambleyasining 78-sessiyasida yana bir bor ushbu muammoni tilga oldi.

— **Jahon miqdorida ishonch inqirozi kuzatilmoqda... Geosiyosiy qarama-qarshiliklar tufayli savdo, investitsiya va innovatsiya sohalarida erkin almashish yo'lida yangi to'siqlar vujudga kelmoqda. Hatto iqlim o'zgarishlari, ochlik va tengsizlikka qarshi kurash singari butun bashariyat ta'diriga daxldor bo'lgan masalalarda ham o'zaro muloqot izdan chiqqani sezilmoqda. Bunday murakkab sharoitda amaliy hamijhatlik va hamkorlik ruhini saqlash, umumiy manfaatlarini mavjud ziddiyatlardan yuqori qo'yg'an holda, mamlakatlarni jipslashtirish g'oyasi har qachongidan ham dolzarb bo'lib bormoqda,** — dedi Prezidentimiz.

Darhaqiqat, dunyoda o'zaro ishonch va muloqot yo'qolib bormoqda. U toqatsizlik va ziddiyatga yetakloydi. So'nggi paytlarda ayrim mamlakatlarda ko'zga tashlanayotgan diniy toqatsizlik, islomofobiya holatlari bunga misol bo'la oladi.

Yevropaning qator davlatlarida islom dinining muqaddas kitobi — Qur'oni karim yoqib yuborilgani dunyoni qarama-qarshilik va ziddiyatlar girdobiga tashlashiga bir bahya qoldi. Shuning uchun jahon miqyosida dinlararo bag'rikenglik va hamijhatlik g'oyalarni keng targ'ib etish maqsadida Prezidentimiz **O'zbekistonda YUNESKO shafeligida Dinlararo muloqot va bag'rikenglik xalqaro markazini tashkil etishni** taklif qildi. Bu bejiz emas. Hiyorimiz jahon ilm-fani rivojiga beqiyos hissa qo'shgan, islomni ilm-ma'rifat va tinchlik dini sifatida namoyan etgan Al-Xorazmiy, Beruniy, Ibn Sino, Imom Buxoriy, Mirzo Ulug'bek, Alisher Navoiy singari ulug' alloma va mutafakkirlar Vatani. Shunday buyuk olimlarning boy merosini o'rganish, islomning asl insonparvarlik mohiyatini chuqur ochib berish maqsadida **2024-yil O'zbekistonda "Islom — tinchlik va ezgulik dini" mavzida xalqaro konferensiya o'tkazish** tashabbusi ilgari surildi.

Jahonda kechayotgan ziddiyatlar fonida Markaziy Osiyo davlatlarining yaxshi

qo'shnihilik, barqarorlik, o'zaro hamkorlik va rivojlanish yo'lidan borayotgani dunyoga namuna vazifasini o'tashi mumkin. Xalqaro ekspert doiralarda, nufuzli nashrlarda Prezident Shavkat Mirziyoyevning siyosiy irodasi tufayli O'zbekiston barcha qo'shnilari bilan davlat chegaralari, transport koridorlari va suvdan foydalanish bo'yicha muammolarni bartaraf etishga muvaffaq bo'lgani, mintaqa iqtisodiy rivojlanish markaziga, Sharq va G'arbi, Shimol va Janubni bog'laydigan transport-kommunikatsiya ko'prigiga aylanib, unga qiziqish tobora ortib borayotgani haqida yozmoqda.

Masalan, nufuzli "Forbs" jurnalida "tashqi dunyodagi noaniq vaziyat sharoitida Markaziy Osiyoning besh davlati bu vaziyatga yechim topdiki, ular xorijiy investitsiyalarni jalb qilish va rag'batlantirish, bundan foyda olish, izolyatsiyani afzallikka aylantirish uchun 70 million kishilik birlashgan bozorni tashkil etib, yagona savdo blokini tuzdi. Buning tashabbuskori O'zbekiston Prezidenti Shavkat Mirziyoyev bo'ldi", deb yozishdi.

Yana bir nashr — nufuzli "Berliner Saytung" gazetasida yozilishlaricha, "S5 — Markaziy Osiyo davlatlarining prinsipial masalalar bo'yicha o'zaro kelishilgan tashqi siyosatini shakllantirishda mintaqadagi aholisi eng ko'p mamlakat Prezidenti — Shavkat Mirziyoyev asosiy o'rin egallagan".

AQSH Prezidenti Jozef Bayden ham 2023-yil 17-fevralda davlatimiz rahbariga yo'llagan maktubida Prezidentimizning Markaziy Osiyoda yaxshi qo'shnihilikni rivojlantirishga qo'shgan hissasini yuqori baholagan edi. "Siz Markaziy Osiyodagi beshta mamlakatning mintaqaviy hamkorligini kengaytirish orqali qo'shni mamlakatlari bilan munosabatlarni rivojlantirishga katta e'tibor qaratayotganingizni alohida qayd etmoqchiman. Bu sa'y-harakatlar Markaziy Osiyoda va uning tashqarisida ravnaq va barqarorlikni ta'minlashga katta hissa qo'shmoqda".

Ishonch bilan aytish mumkinki, xalqaro hamjamiyatning qo'llovi bilan Markaziy Osiyo birlamli yo'lidan borishda davom etadi. Markaziy Osiyoni tinch va gullab-yashnayotgan hududga aylantirish O'zbekiston tashqi siyosatida bundan buyon ham ustuvor maqsad bo'lib qoladi. Mintaqa davlatlari oldida eng muhim va dolzarb, umumiy muammolarni yechishda bundan boshqa yo'l yo'q.

O'zbekiston BMTning bir qator nufuzli tuzilmalariga saylandi va ularning ishida faol ishtirok etmoqda. Birgalikda global kun tartibiga oid, jumladan, oziq-ovqat xavfsizligini ta'minlash, turizmni rivojlantirish, kambag'allikka va iqlim o'zgarishiga qarshi kurashish masalalari bo'yicha yirik xalqaro tadbirlar o'tkazilmoqda.

Keyingi yillarda O'zbekiston va BMT o'rtasidagi hamkorlik misli ko'rilmagan yuksak darajaga chiqdi. Birgalikda qariyb 140 ta dastur va loyiha muvaffaqiyatli amalga oshirilmog'la. O'zbekiston tashabbusi bilan BMT Bosh Assambleyasining 6 ta rezolyutsiyasi qabul qilindi, Orolbo'yi

Demak, O'zbekistonda amalga oshirilayotgan ortga qaytmas islohotlarga, Prezidentimiz Shavkat Mirziyoyevga ishonch yuqori. Zero, Prezidentimiz sayyoramizda mustahkam tinchlik va farovonlikka erishish uchun istiqbolli taklif hamda tashabbuslar bilan chiqmoqda. Bu umumbashariy maqsadga esa faqat umumiy intilish va birgalikdagi harakatlar bilan erishish mumkin. Bugun dunyoga o'zaro ishonch, birdamlik va hamkorlik ruhi har qachongidan ham ko'proq zarur.

mintaqasi aholisini ijtimoiy qo'llab-quvvatlash uchun maxsus Trast fondi faoliyat yuritmoqda. O'shlar va ayollar salohiyatini ro'yobga chiqarishda ham hamkorlik jadal tus olgan. Davlatimiz rahbarining **BMT huruzida Markaziy Osiyo yoshlarini rivojlantirishga ko'maklashish bo'yicha ishchi guruh tashkil etishni**, uning doirasida "Markaziy Osiyo yoshlarining kun tartibi — 2030" dasturini ishlab chiqishni, ayollarning bunyodkorlik salohiyatini ro'yobga chiqarish masalalarini muhokama qilish va tajriba almashish uchun kelgusi yil BMT bilan hamkorlikda **O'zbekistonda Osiyo xotin-qizlari forumini o'tkazishni** taklif etishi ham xalqaro doiralarda qizg'in aks sado berdi.

Antoni Guterrish O'zbekiston Prezidentining Bosh Assambleya 78-sessiyasidagi nutqini yuksak baholab, mamlakatimizda amalga oshirilayotgan ortga qaytmas islohotlar dasturini qo'llab-quvvatladi. Bosh kotib yangi "O'zbekiston — 2030" strategiyasiga kiritilgan maqsad va vazifalarining ko'lamlordirigini, ular Barqaror rivojlanish maqsadlari bilan to'liq hamohangligini alohida qayd etdi. BMT va uning barcha institutlari ushbu dasturiy hujjatni amalga oshirishga ko'maklashishga tayyorligini bildirdi.

Shu o'rinda O'zbekiston Prezidentining xalqaro muassasalar vakillari bilan uchrashuvi ham sarmahsul bo'lgani va ular yangi O'zbekiston taraqqiyotiga hissa qo'shish uchun mamlakatimiz bilan birgalikda ishlashga, turli loyihalarni amalga oshirishga intilayotganini ham aytib o'tish joiz. Xususan, Jahon banki guruhi prezidenti Ajay Bangani xususiyashtirish va samarali davlat boshqaruvi sohalarida bankning ekspertlik va texnik ko'magini kengaytirish, karbonsizlashtirish, muqobil energetika, infratuzilma va kommunikatsiyalar, suv ta'minoti bo'yicha loyihalarni moliyalashtirish hamda ularga xususiy investitsiyalar, jumladan, davlat-xususiy sheriklik asosida jalb qilish va boshqa strategik tashabbuslarni qo'llab-quvvatlashga va'da berdi. Bankning dunyo biznesi yetakchi vakillaridan iborat Maslahat kengashi O'zbekistonga to'g'ridan-to'g'ri investitsiyalar oqimini oshirish bo'yicha chora-tadbirlarni ishlab chiqishda ishtirok etishi to'g'risida kelishuvga erishildi. 2026-yilga qadar davrga mo'ljallangan va jami 4 mlrd. dollarlik loyihalarni amalga oshirishni nazarda tutuvchi Hamkorlik dasturi Yangi O'zbekiston taraqqiyot strategiyasining barcha ustuvor yo'nalishlarini qamrab olgan.

Xalqaro valyuta fondi boshqaruvi direktori Kristalina Georgiyeva fond yurtimiz moliya sohasi barqarorligini kompleks tahlil qilish, iqtisodiy siyosatni takomillashtirish bo'yicha takliflar ishlab chiqishda konsalting ko'magini ko'rsatish hamda mamlakatimiz idoralari mutaxassislarining salohiyatini oshirish dasturini bajarishda ishtirok etishga tayyorligini bildirdi. Jahon savdo tashkiloti bosh direktori Ngozi Okonjo-Iweala O'zbekiston tomonidan tashkilotga a'zo bo'lish borasida ko'rilyotgan choralarni yuqori baholadi.

Obidjon HAMIDOV,
Buxoro davlat universiteti rektori,
iqtisodiyot fanlari doktori, professor.

ILGARI SURILGAN HAYOTIY TASHABBUSLAR

BMT Bosh Assambleyasining 78-sessiyasida davlatimiz rahbari har doimgidek, xalqaro munosabatlar tizimida fundamental o'zgarishlar yuz berayotgan bir sharoitda ilg'or, dolzarb takliflarni o'rtaqta tashladi. Mamlakatimizda ijtimoiy hayotning barcha sohalarida erishayotgan yutuqlarga to'xtaldi.

Munosabat

Darhaqiqat, dunyoda geosiyosiy qarama-qarshiliklar tufayli savdo, investitsiya va innovatsiya sohalarida erkin almashish yo'lida yangi to'siqlar vujudga kelayotgan bir paytda yurtimizda huquqiy, dunyoviy, demokratik va ijtimoiy davlat bo'lmish yangi O'zbekistonni barpo qilish siyosati qat'iy davom ettirilmoqda.

Mamlakatimiz "Inson qadri va manfaatlari uchun" degan ezgu g'oya asosida demokratiya va adolat tamoyillarini mustahkamlashga qaratilgan tub islohotlar yo'lidan dadil ilgariib bormoqda. Xususan, 2017-yildan buyon kambag'allik ikki barobargacha kamaydi. "O'zbekiston — 2030" strategiyasiga muvofiq, 2030-yilgacha uni 7 foizga tushirish rejalashtirilmoqda.

"Najot — ta'limga, najot — tarbiyada, najot — bilimda". Buyuk mutafakkir Yusuf Xos Hojib aytgan ushbu so'zlar zamirida juda katta ma'no-mazmun bor. Shu ma'noda, davlatimiz rahbari O'zbekistonda ortga qaytmas islohotlar doirasida inson kapitalini rivojlantirish va kreativ yosh avlodni tarbiyalash — O'zbekiston o'z oldiga qo'yg'an strategik vazifalardan

muhim tashabbuslarni ilgari suradi. Bu safar ham aholisining deyarli yarmi yosh avlod vakillari bo'lgan Markaziy Osiyo uchun yoshlar va ularning salohiyatini ro'yobga chiqarish masalasi dolzarb ahamiyatga egaligi tilga olindi.

Ushbu sohada hamkorlikni kuchaytirish maqsadida yaqinda Dushanbeda bo'lib o'tgan Markaziy Osiyo davlat rahbarlarining Maslahat uchrashuvi yakunida mintaqamiz davlatlari tomonidan Yoshlar siyosatining umumiy yo'nalishlari haqidagi bitim imzolandi. Bu borada BMT va uning ixtisoslashtirilgan tuzilmalari bilan samarali hamkorlik o'rnatilsa, boshqa mintaqalarning ilg'or tajriba va yutuqlari o'rganilsa, bundan barcha yutadi.

Shu munosabat bilan Prezidentimiz BMT huruzida Markaziy Osiyo yoshlarini rivojlantirishga ko'maklashish bo'yicha ishchi guruh tashkil etishni, uning doirasida "Markaziy Osiyo yoshlarining kun tartibi — 2030" dasturini ishlab chiqishni taklif qildi.

Muxtasar aytganda, keyingi yillarda O'zbekiston va BMT o'rtasidagi hamkorlik misli ko'rilmagan darajaga chiqdi. Ushbu tarixiy nutqda ilgari surilgan taklif va tashabbuslar nafaqat O'zbekiston, balki mintaqamiz va global miqyosdagi muammolarni yechishda ham dolzarb ahamiyat kasb etadi.

Muqaddas O'RAZALIYEVA,
Oliy Majlis Qonunchilik palatasi deputati.

YOSHLARNING INTILISHLARI QO'LLAB-QUVVATLANMOQDA

Yoshlar — kelajagimiz. Shu bois yurtimizda yigit-qizlarning huquq va manfaatlarini ta'minlash, ta'lim olishi, mehnat qilishi, bilim hamda iqtidorini to'la-to'kis ro'yobga chiqarishi, o'z biznesini boshlashlari uchun zarur shart-sharoit yaratishga ustuvor ahamiyat qaratilmoqda. Bu borada yaxlit tizim yaratilib, yoshlarning muhim biznes tashabbuslari, ilg'or g'oya va loyihalarni qo'llab-quvvatlash hamda ro'yobga chiqarishga ko'maklashilyapti, shu orqali ularning bandligi kafolatlanayapti.

Fikr

Prezidentimizning ushbu yo'nalishda qabul qilingan bir qator Farmon va qarorlari yoshlarning tadbirkorlik bilan shug'ullanishlari uchun imtiyozli kreditlar ajratib berilishida, pirovardiga ularning ham o'zini, ham tengqurlarini ish bilan ta'minlashda muhim asos bo'lmoqda.

Chunonchi, joriy yilning o'tgan 9 oyida 121 ming 547 nafar yigit-qizning tadbirkorlik loyihalari uchun 2 trln. 438 mlrd. so'm imtiyozli kreditlar ajratildi. Tadbirkorlikka qiziquvchi yoshlarning innovatsion, startap va biznes loyihalarni moliyalashtirish tizimi yaratildi. Ushbu yo'nalish bo'yicha o'quv dasturlari tayyorlanib, bugungi kunga qadar 91 nafar yoshning 44,3 mlrd. so'm qiymatdagi istiqbolli loyihalari moliyalashtirildi.

Shuningdek, o'tgan davr mobaynida 95 ming nafar yosh doimiy ish o'rinishlari joylashtirildi. Ularga zamonaviy kasblar, axborot texnologiyalari va xorijiy tillarni o'rgatishni davlat tomonidan qo'llab-quvvatlashning yangicha tartibi — "Kelajak kasblari" loyihasi tatbiq etildi.

"Ishga marhamat" monomarkazlari, kasb-hunarga o'qitish markazlari orqali 43 ming 554 nafar yigit-qiz kasb-hunarlarga o'qitildi. Bu borada yigit-qizlar bandligini ta'minlash bo'yicha ta'lim muassasalari o'quvchi-talabalarini kasb-hunarga yo'naltirish, ularga kelajakda mehnat bozorida talab yuqori bo'lgan kasblarni o'rgatishga qaratilgan "SkillsCamp" loyihasi ham o'z samarasini berayotir.

Mazkur loyiha doirasida IT, kibernetika, sun'iy intellekt, media, piar, turizm, brending, xorijiy tillar, biznes, startap, ta'lim, pedagogika, xalqaro huquq va munosabatlar, moliya, iqtisodiyot, arxitektura va landshaft sohalariga qiziqqan 1 ming nafar yosh qamrab olindi.

Shu bilan birga, yoshlarni kasb-hunara o'rganishga qiziqtirish, bandligini ta'minlash maqsadida 2023-yildan boshlab "Besh tashabbus olimpiadasi" doirasida ilk marotaba tibuvchilik, sataroshlik, oshpazlik, qandolchilik va hunarmandchilik yo'nalishlarida — 4 bosqichda "Kasblar tanlovi" tashkil etildi. Unga qatnashgan 4 ming 160 nafar yoshni rag'batlantirish uchun jami 9 mlrd. 160 mln. so'm miqdorida mablag'lar ajratildi.

Joylarda ishsiz yoshlarning daromad manbaini yaratish orqali bandligini ta'minlash ham bugungi kunda muhim masalalardan biridir. Shu maqsadda xaziraga qaytarilgan yer maydonlarini dehqon xo'jaligi tashkil etgan holda zabavotchiilik, poliz, dukkakli, moyli ekinlar, kartoshka yetishtirish kabi loyihalarni amalga oshirish uchun fuqarolarga 0,10 gektardan 1 gektargacha bo'lgan o'lchamlarda ochiq elektron tanlov orqali 30 yilga ijara berish tizimi joriy etildi. Bu, o'z navbatida, oilalar farovonligini yuksaltirishga xizmat qilmoqda.

Raqamliera e'tibor qaratilgan bo'lsak, birgina joriy yilning to'qqiz oyida ushbu tizim orqali 79 ming 594 nafar yoshga 29 534 gektar yer maydonlari ochiq elektron tanlov orqali 30 yilga ijara berildi. Shuningdek, norasmiy sektorda band bo'lgan 501 ming nafar yoshning ijtimoiy, sanoat, qishloq xo'jaligi, axborot-kommunikatsiya, ishlab chiqarish va xizmat ko'rsatish sohalarida o'zini o'zi band qilishga erishildi.

Mamlakatimizda olib borilayotgan tizim islohotlardan pirovard maqsad esa — yigit-qizlarni har tomonlama qo'llab-quvvatlash, tadbirkorlik faoliyatini kengaytirish, erkin ishlar uchun qulay shart-sharoit yaratish va bu orqali ularning bandligini ta'minlash hamda bo'sh vaqtini mazmunli tashkil etishdir.

Sardor G'YOSOV,
Oliy Majlis
Qonunchilik palatasi deputati.

"O'ZBEKISTON — 2030" STRATEGIYASI

TA'LIM RIVOJIDA KENG IMKONIYATLAR

Xalqimiz azaldan ilm-ma'rifat targ'ibotchisi bo'lgan ustozlari e'zozlab, hurmat-ehtiromla ko'rsatib keladi...

Mushohada

Ekspertlarning fikricha, har qanday mamlakatning taraqqiyoti, dunyo hamjamiyatida tutgan o'rni fuqarolarining ma'naviy yetukligi, intellektual salohiyati bilan ham belgilanadi...

Maqsadida maktabgacha va xalq ta'limi, oliy o'quv yurtlari tizimida bo'lishi kutilayotgan o'zgarishlarga alohida e'tibor qaratilgan.

Mazkur yo'nalishda kelgusida o'qituvchilarning o'rtacha ish haqini ikki barobar oshirish, 500 ming nafar pedagog xodimning malaka-tajribasini yuksaltirib borish...

Shu bilan birga, kelgusi yetti yilda yosh tadqiqotchilarning ilmiy izlanishlarini qo'llab-quvvatlash nazarda tutilmoqda. Bunda 40 yoshgacha bo'lgan tadqiqotchilarning ulushini kamida 60 foizga, ilmiy tashkilot xodimlarining ish haqini o'rtacha 2 barobar oshirish...

moliyalashtirish bo'yicha yillik tanlovlari sonini 20 taga yetkazish ko'zda tutilmoqda. Shuningdek, stajyor-tadqiqotchilik, tayanch doktorantura, doktorantura hamda maqsadli doktorantura kvotalari sonini 5 200 taga yetkazish belgilangan.

Qarorda yana bir muhim masalaga alohida e'tibor qaratilgan. Sir emaski, bugungi kunda barcha oliy ta'lim muassasalarining oldida turgan eng ustuvor vazifalardan biri — chet el ta'lim dargohlari bilan aloqalarni yo'lga qo'yish.

Shuningdek, 10 ta oliy ta'lim muassasasini dunyoning eng nufuzli "Top — 1000" oliy ta'lim tashkilotlari reytingiga kiritishga erishish, 30 ta oliy ta'lim muassasasining ta'lim dasturlarini xalqaro akkreditatsiyadan o'tkazish nazarda tutilmoqda.

Ta'kidlash joizki, strategiya o'z ichiga oliy ta'lim muassasalarining tashkiliy-boshqaruv faoliyatini takomillashtirish, ularning moddiy-texnik ta'minoti mustahkamlash kabi vazifalarni ham belgilagan.

Xullas, ilm-fan shiddat bilan rivojlanayotgan jahon maydonida o'z o'rnini topishimiz bugun tayyorlayotgan mutaxassislarining ilmiy salohiyati va tajribasiga ko'p jihatdan bog'liq.

Shu ma'noda aytganda, mazkur hujjat mamlakatimizning har tomonlama rivojida muhim qadamlardan bo'lib, inson manfaatlarini yuksaltirish, ta'lim rivoji yo'lida yangi imkoniyatlar yaratish borasida islohotlar davomiyligini ta'minlashga qaratilgan bilan ahamiyatlidir.

Artur QORYOG'DIYEV, Jizzax davlat pedagogika universitetining Maktab menejmenti kafedrasida o'qituvchisi.

Osiyo o'yinlari O'ZBEKISTON VAKILLARI ISTE'DOD VA MAHORAT BOBIDA HECH KIM DAN KAM EMAS

Xitoyning Xanchjou shahrida bo'lib o'tayotgan XIX Osiyo o'yinlarida yurtimiz sportchilari ham munosib ishtirok etib, shoda-shoda medallarni qo'lga kiritmoqda.

Musobaqani bevosita kuzatib borayotgan muxbirimiz atletlarimiz tomonidan qo'lga kiritilgan natijalar haqida xabar beradi.

26-sentabr kuni Osiyo o'yinlari doirasida O'zbekiston vakillari 13 ta sport turida qatnashib, 1 ta oltin, 2 ta kumush va 4 ta bronza medallariga egalik qilishdi.

26-sentabr kuni Osiyo o'yinlari doirasida O'zbekiston vakillari 13 ta sport turida qatnashib, 1 ta oltin, 2 ta kumush va 4 ta bronza medallariga egalik qilishdi.

Taekwondo WT bo'yicha vakilimiz Charos Qayumova (-53 kg.) bronza medaliga sazovor bo'ldi.

Dzudochilarimiz ham muxlislarni xursand qilishda davom etayotir. Xususan, musobaqaning navbatdagi kuni Irixson Qurbonboyeva (-78 kg.), Alisher Yusupov (+100 kg.) bronza medallarini qo'lga kiritgan bo'lsa, Davlat Bobonov (-90 kg.) kumush,

Muzaffarbek To'raboyev (-100 kg.) oltin medalga sazovor bo'ldi.

Qilichbozlikning sablya yo'nalishida Zayna Dayibekova bronza medal bilan taqdirlandi.

Kecha bo'lib o'tgan bellashuvlarda ham O'zbekiston vakillari iste'dod va mahorat bida hech kimdan kam emasliklarini yana bir karra namoyon etdi.

Jumladan, taekvondo bahslarida Ulug'bek Rashitov (-68 kg.) oltin, Feruza Sodiqova (-67 kg.) kumush medalni qo'lga kiritdi.

Shaxmat bo'yicha erkaklar o'rtasida Nodirbek Abdusattorov kumush, Javohir Sidorov bronza, xotin-qizlar bellashuvida Umida Omonova kumush medalga sazovor bo'ldi.

Bundan tashqari, boks, futbol kabi sport turlarida ham hamiyurtlarimiz ishonchli g'alabalarga erishib, sovrinli o'rinlar uchun kurashni davom ettirishayotir.

Ayni vaqtda qadar Osiyo o'yinlarida O'zbekiston vakillari 6 ta oltin, 10 ta kumush va 12 ta bronza medallarni jam'arib, umumiy reytingda 4-o'rinda bormoqda.

Hasan PAYDOYEV ("Xalq so'zi"), Xanchjou, Xitoy Muallif olgan surat.

BUYUK IPAK YO'LI DURDONASI

Tinchlik, taraqqiyot va ma'rifat yo'lidagi anjuman

2021-yil 19-iyunda davlatimiz rahbari madaniy hayotimiz uchun ahamiyati katta bo'lgan tarixiy hujjatga imzo chekdi. "Toshkent xalqaro kinofestivalini qayta tiklash va o'tkazish to'g'risida"gi ushbu qarorga muvofiq 1968 — 1997-yillar davomida O'zbekistonda o'tkazib kelingan Osiyo, Afrika va Lotin Amerikasi mamlakatlarining Toshkent xalqaro kino festivali "Ipak yo'li durdonasi" Toshkent xalqaro kino festivali nomi bilan qayta tiklandi.

2021-yildan boshlab har yili "Tinchlik, taraqqiyot va ma'rifat" shiori ostida sentabr-oktabr oylarida Toshkent shahrida o'tkazilishi belgilab qo'yildi.

Ushbu san'at bayrami tarixiga nazar tashlanadigan bo'lsa, u 1968-yilda ta'asis etilgan va "Tinchlik, ijtimoiy taraqqiyot va xalqlar ozodligi uchun" shiori ostida har ikki yilda bir marta o'tkazilishi an'anaviy tus olgan edi.

Birinchii Toshkent xalqaro kino festivalida Osiyo va Afrika qit'asining 49 ta davlatidan kino ustalari ishtirok etgan bo'lsa, 1980-yilga kelib mazkur anjumanda 97 ta davlatdan vakillar qatnashdi.

Yangi O'zbekiston sharoitida qayta tiklangan xalqaro festival shakli va mazmunan yanada boyib, dunyoning barcha qit'asidagi san'at ahlini birlashtira olish qudratiga ega bo'ldi.

San'at ixlosmandlari uchun bayram

2020-yilning 20-noyabr kuni yangi ta'mirlangan "O'zbekfilm" kinostudiyasi binosiga Prezident Shavkat Mirziyoyev tashrif buyurib, mamlakatimizning yetakchi kino ijodkorlari bilan samimiy suhbatlashdi.

— Biz Toshkent kino festivalarini yaxshi eslaymiz, — deydi ellik yildan ortiq o'zbek kinosi sohasida faoliyat

ko'rsatgan taniqli ovoz rejissyori Abduqahhor Karimov. — U kino ixlosmandlari uchun haqiqiy bayram edi. Bu orqali Buyuk Britaniya, Fransiya, Italiya kabi kino sanoatida dunyoda yetakchi o'rinni egallagan mamlakatlar va sobiq ittifoq hududi davlatlari ijodkorlarining eng sara filmlarini tomosha qilish imkoniga ega bo'ldik.

— Strategik istiqbol sifatida nafaqat O'zbekiston xalqi, balki butun xalqaro hamjamiyat ko'pdan beri kutayotgan Toshkent xalqaro kinofestivalining qaytdan tashkil etilishi alohida e'tirofga loyiq, — deydi O'zbekiston xalq artisti Rustam Sa'dullayev.

2021-yilda o'tkazilgan "Ipak yo'li durdonasi" XIII Toshkent xalqaro kino festivalida 40 ga yaqin davlatlardan 350 ziyod kinoijodkorlar qatnashdi.

2021-yilning 20-noyabr kuni yangi ta'mirlangan "O'zbekfilm" kinostudiyasi binosiga Prezident Shavkat Mirziyoyev tashrif buyurib, mamlakatimizning yetakchi kino ijodkorlari bilan samimiy suhbatlashdi.

Ijod va bunyodkorlik mushtarak

Mazkur nufuzli madaniy tadbir doirasida O'zbekiston Milliy kino muzeyi ochildi. Milliy kino fondi esa yangi binoda ish boshladi.

Navbatdagi "Ipak yo'li durdonasi" XIV Toshkent xalqaro kino festivalida

dunyoning 35 davlatidan 400 dan ortiq ijodkorlar, aktyor va aktrisalalar, rejissyor hamda operatorlar, produser va tahlilchilar, kinoshunos olimlar va ommaviy axborot vositalari vakillari qatnashdi.

Tadbiirlar zamonaviy shart-sharoitlarga ega 50 dan ortiq lokatsiyalar, teatr va kinoteatrlar, madaniy-ma'rifiy maskanlar, san'at saroylarida o'tkazildi.

Poytaxtimizdagi "Kinochilar uyi" negizida 1500 yosh kinoijodkorni o'z bag'riga oladigan kinoklaster bunyod etildi.

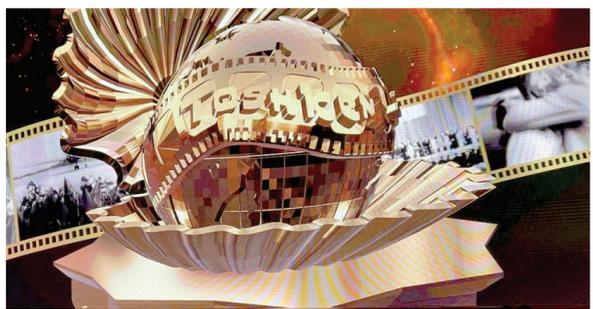
Mazkur nufuzli madaniy tadbir doirasida O'zbekiston Milliy kino muzeyi ochildi.

2021-yilning 20-noyabr kuni yangi ta'mirlangan "O'zbekfilm" kinostudiyasi binosiga Prezident Shavkat Mirziyoyev tashrif buyurib, mamlakatimizning yetakchi kino ijodkorlari bilan samimiy suhbatlashdi.

shuningdek, turli ijodiy uchrashuvlar, mahorat saboqlari, taqdimotlar o'tkazish uchun barcha sharoit yaratildi.

400 o'rinni yozgi kinoteatr, "Kinochilar bog'i" barpo etilgan ham festival doirasida bunyodkorliklar bardavomligini namoyon qildi.

Joylarda chet ellik kino ustalari bilan ijodiy uchrashuvlar, mahorat darslari o'tkazilgan ham samarali kechdi.

viloyatlarda o'zbek kino ijodkorlari tomonidan suratga olingan qator filmlar namoyish qilindi.

Kinofestivalda 2 mingdan ortiq yoshlar ishtirokida ta'lim dasturlari ham o'tkazildi.

O'zbek hujjatli filmlarining yana o'z o'zaniga tushib, rivojlanish yo'lini tutgani tahsinga loyiq, — deydi taniqli kinoshunos olim Sabohat Hayitmatova.

400 o'rinni yozgi kinoteatr, "Kinochilar bog'i" barpo etilgan ham festival doirasida bunyodkorliklar bardavomligini namoyon qildi.

Mahorat va tajriba maktabi Toshkent xalqaro kino festivali o'zbek kino ijodkorlari uchun haqiqiy ma'noda katta tajriba maktabi hisoblanadi.

Hulkar HOTAMBOYEVA, jurnalist.

XALQIMIZNING MILLATSEVAR SHOIRI

O'zbekiston O'zuvchilar uyushmasida O'zbekiston xalq shoiri, millatsevar ijodkor Rauf Parfi tavalludining 80 yilligiga bag'ishlangan adabiy-ma'rifiy tadbir bo'lib o'tdi.

Adabiy anjumanda Rauf Parfi bilan bir zamonda yashab, hamnafas bo'lgan ijodkorlar, shoirning shogirdlari, yaqinlari so'zga chiqib, uning bosib o'tgan hayot yo'li, Vatani, istiqloq, el-yurt ishqida bitilgan otashin she'rlari, shaxsiyati haqida fikr bildirdi.

Darhaqiqat, Rauf Parfi nafaqat o'zbek, balki turkiy adabiyot olamida ham o'z o'rniga ega shoir.

Rauf akaning she'rlari shunday tez mashhurlashib, yuraklarimizga jo bo'lib ketdiki, talabaliq yillarida bir-birimizga qarab hol-ahvol so'rash o'rniga "Yomg'ir yog'ar, shig'alab yog'ar" derdik.

Rahmatjon BOBOJONOV ("Xalq so'zi").

Footer section containing contact information, QR codes, and publication details for 'Xalq so'zi' newspaper.